U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobkyně: **K. D.**, zast. Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem se sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 6. 2016, čj. OAM-211/ZA-ZA11-ZA05-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 1. 2018, čj. 4 Az 47/2016-36,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně je státní příslušnice Ukrajiny, pochází z Doněcké oblasti a mluví ruským jazykem. Do ČR přicestovala v roce 2009 za svou dcerou a svými rodiči, kteří z Ukrajiny odešli již dříve. Dne 27. 2. 2016 žalobkyně požádala v ČR o mezinárodní ochranu. Mezi důvody žádosti o azyl zmínila probíhající vnitřní ozbrojený konflikt na Ukrajině a dále skutečnost, že v ČR má nezletilou dceru a nemá se kam vrátit. Uvedla, že lidé mluvící ruským jazykem jsou diskriminováni. Na Ukrajině nebyla politicky aktivní a nikdy neměla problémy se státními orgány. O mezinárodní ochranu dříve nežádala, neboť zde pobývala na základě pobytových oprávnění. Správní orgány však její nové žádosti o pobyt zamítly. Ke svému zdravotnímu stavu žalobkyně uvedla, že trpí zvýšeným krevním tlakem.

[2] Rozhodnutím označeným v záhlaví žalovaný neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalobkyní uplatněné skutečnosti podle žalovaného nespadají pod zákonem vymezené důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Městský soud názoru žalovaného přisvědčil a výše specifikovaným rozsudkem žalobu zamítl.

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla rozsudek městského soudu včas podanou kasační stížností. Soud podle ní nedostatečně přezkoumal rozhodnutí správních orgánů, nevycházel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu a své rozhodnutí zatížil nezákonností, neboť nepřesvědčivě odůvodnil své rozhodnutí. Nesouhlasí se závěrem o absenci újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu a zdůraznila, že pochází z Doněcké oblasti zasažené ozbrojeným konfliktem. Stěžovatelka dále namítá nesprávné posouzení

bezpečnostní situace na Ukrajině žalovaným i městským soudem a odkazuje na judikaturu NSS k definici vnitřního ozbrojeného konfliktu. Posouzení možnosti vnitřního přesídlení v rámci Ukrajiny považuje za nedostatečné. Nemá finanční prostředky, aby se přesídlila. Přesídlení občané jsou navíc diskriminováni a je pro ně obtížné najít práci. Žalovaný i městský soud pochybili také při posouzení podmínek udělení humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu. Nezohlednili konkrétní okolnosti na straně stěžovatelky, tj. že má v ČR rodinu a že pochází z konfliktem zasažené oblasti. Podklady, z nichž žalovaný i městský soud vycházeli, považuje za neaktuální. Stěžovatelka upozorňuje na důkazní nouzi, v níž se nachází, a z toho plynoucí povinnosti na straně správního orgánu s odkazem na znění čl. 196 Příručky OSN. Správní soud i žalovaný podle ní zlehčili její situaci a náležitě nezohlednili její obavy z návratu do vlasti. Závěrem namítá, že bylo porušeno její právo na spravedlivý proces, neboť městský soud zcela přechází některé její námitky.

[4] Ve věcech mezinárodní ochrany se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (blíže k tomu usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[5] Kasační námitky stěžovatelky týkající se nesprávného posouzení možnosti vnitřního přesídlení, resp. že žalovaný ani městský soud nezohlednili skutečnost, že stěžovatelka nedisponuje finančními prostředky a že známí ve Lvově jí odmítli poskytnout pomoc, jsou nepřípustné (§ 104 odst. 4 s. ř. s.; viz rozsudek NSS rozsudku ze dne 24. 8. 2010, čj. 4 As 3/2008-78). Stěžovatelka na tato pochybení správního orgánu v žalobě neupozornila; pro posouzení možnosti vnitřního přesídlení tak mohou být relevantní pouze jí tvrzené obavy z diskriminace na západě Ukrajiny (body [8] - [9]) a otázka tzv. totálního konfliktu na Ukrajině (bod [7]).

[6] NSS předně podotýká, že důvody zakládající překážku možnosti vnitřního přesídlení musí dosahovat určité intenzity (§ 2 odst. 10 zákona o azylu). Takovou překážku by mohl založit opodstatněný strach z pronásledování nebo důvodné obavy, že by cizinci hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy (§ 14a odst. 2 zákona o azylu).

[7] Nelze přisvědčit tvrzení stěžovatelky, že městský soud bagatelizoval situaci na Ukrajině. NSS již několikrát ve svých rozhodnutích uvedl, že boje lokalizované pouze v určitých částech Ukrajiny nelze považovat za tzv. totální konflikt. Probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. V této souvislosti je ale třeba poukázat na rozsudek NSS ze dne 13. 3. 2009, čj. 5 Azs 28/2008-68, kde byl vysloven závěr, že *„v případě konfliktu nemajícího charakter totálního konfliktu musí žadatel prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy; (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on.“* Žalovaný a městský soud přitom neopomenuly skutečnost, že Doněcká oblast, z níž stěžovatelka pochází, je těmito boji zasažena. Naopak, pokud by žalovaný a městský soud dospěli k

pokračování

závěru, že je tato oblast pro stěžovatelku bezpečná, posouzení otázky vnitřního přesídlení by bylo nadbytečné. Městský soud, stejně jako žalovaný, se však touto otázkou velmi podrobně zabývaly (srov. rozsudky NSS ze dne 24. 1. 2008, čj. 4 Azs 99/2007-93, č. 1551/2008 Sb. NSS, a ze dne 28. 7. 2009, čj. 5 Azs 40/2009 -74). Jejich závěry proto nelze považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

[8] Stěžovatelka v obecné rovině namítala obavu z diskriminace ze strany Ukrajinských spoluobčanů, s tím, že ale ona sama žádným útokům při návštěvě známých ve Lvově na západě Ukrajiny nečelila. Pronásledováním ze strany soukromých osob se NSS zabýval již v rozsudcích ze dne 16. 9. 2008, čj. 3 Azs 48/2008-57, anebo ze dne 10. 3. 2004, čj. 3 Azs 22/2004-48. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného a městského soudu vyplývá, že hrozba postihu z důvodu příslušnosti stěžovatelky k ruskojazyčné menšině není reálná. Odkázat lze i na rozhodnutí NSS, která se bezpečnostní situaci rusky hovořícího obyvatelstva na Ukrajině věnují (naposledy např. usnesení ze dne 8. 3. 2018, čj. 9 Azs 383/2017-23, bod 26, nebo usnesení ze dne 7. 2. 2018, čj. 6 Azs 378/2017-25, bod 10).

[9] Nic nenasvědčuje ani tomu, že by případnou překážku v možnosti přesídlení mohly představovat státní orgány. Ukrajinské státní orgány se naopak snaží těmto osobám pomoci přijetím různých opatření. Žalovaný i městský soud upozornili na ukrajinský zákon o zajištění práv a svobod vnitřně vysídlených osob, který zaručuje soubor práv vnitřně vysídleným osobám - mimo jiné ochranu před diskriminací a nuceným návratem, a zjednodušuje přístup k sociálním a ekonomickým službám. Stěžovatelka má tedy možnost zaregistrovat se jako vnitřně vysídlená osoba a využít pomoci příslušných vládních institucí. V tomto ohledu zprávy nezmiňují diskriminaci ruskojazyčných osob, tuto skutečnost ostatně stěžovatelka v kasační stížnosti nepopírá. Vnitřně vysídlené osoby tudíž nečelí pronásledování nebo hrozbě vážné újmy.

[10] Ve vztahu k námitce nedostatečně a nesprávně zjištěného skutkového stavu a nedostatečného dokazování, NSS odkazuje na rozsudky ze dne 20. 11. 2003, čj. 2 Azs 27/2003-59, č. 181/2004 Sb. NSS, či ze dne 19. 8. 2005, čj. 4 Azs 467/2004, č. 1095/2007 Sb. NSS. Žadatel o udělení mezinárodní ochrany je primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany, z obsahu jeho žádosti se v následujících fázích řízení o udělení mezinárodní ochrany vychází (srov. např. rozsudek ze dne 18. 12. 2003, čj. 5 Azs 22/2003-41). Rozhodnutí žalovaného je podrobně odůvodněno a zabývá se všemi stěžovatelem tvrzenými skutečnostmi. Městský soud se také podrobně zabýval zprávami o stavu na Ukrajině založenými ve správním spisu, které lze považovat za dostatečně aktuální. Stěžovatelka navíc v žalobě ani v kasační stížnosti neuvedla zdroje novější, které by obsahovaly informace jiné či nasvědčovaly jakékoliv změně situace na Ukrajině. Námitky ohledně nedostatečně zjištěného skutkového stavu ze strany správního orgánu, příp. městského soudu, jsou proto nepřijatelné.

[11] Závěry městského soudu při aplikaci § 14 zákona o azylu nelze považovat za nepřezkoumatelné. Stěžovatelka je žena v produktivním věku a nemá vážné zdravotní problémy. Sama neuvedla žádné důvody, které by v jejím případě mohly představovat reálnou překážku vnitřního přesídlení, případně důvody relevantní pro udělení humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu). Důvody pro udělení humanitárního azylu

musí být zvláštního zřetele hodné. Tvrzení stěžovatelky, že se nachází v centru ozbrojeného konfliktu a že v ČR žije celá její rodina, včetně nezletilé dcery, těmito důvody být (samy o sobě) nemohou (viz např. rozsudky NSS ze dne 30. 6. 2004, čj. 7 Azs 138/2004-44, anebo ze dne 21. 1. 2004, čj. 4 Azs 47/2003-52).

[12] Při aplikaci § 14a odst. 2 a § 14 zákona o azylu NSS neshledal žádné zásadní pochybení na straně městského soudu, které by zakládalo přijatelnost kasační stížnosti. Rozsudek městského soudu nevykazuje znaky libovůle. NSS naopak považuje závěry městského soudu, zejména s ohledem na velmi obecné žalobní námitky stěžovatelky, za přezkoumatelné, dostatečně odůvodněné a přesvědčivé. Námitka stěžovatelky týkající se porušení práva na spravedlivý proces je proto rovněž nepřijatelná.

[13] Závěrem NSS poukazuje i na velký časový odstup, se kterým stěžovatelka požádala o azyl. Stěžovatelka na území ČR přicestovala v září 2009, o udělení mezinárodní ochrany požádala až v roce 2016 v návaznosti na ztrátu pobytových oprávnění. Vzhledem k době a situaci podání jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany tedy nelze mít za to, že by důvodem jejího podání byly naléhavé azylově významné důvody. NSS připomíná, že potřeba další legalizace pobytu cizince není zákonným důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (viz např. rozsudky ze dne 16. 2. 2005, čj. 4 Azs 333/2004-69, nebo ze dne 30. 6. 2004, čj. 7 Azs 138/2004-44). Poskytnutí mezinárodní ochrany je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území ČR a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu, které jsou upraveny v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.

[14] NSS proto kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[15] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. srpna 2018

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu